

Korpsleiding Nationale Politie

t.a.v. Liesbeth Huyzer
Nieuwe Uitleg 1
2514 BP Den Haag

Baarn, 1 april 2022

Betreft: zorgen opleiding politievrijwilligers 2022/2023 en uitblijven structurele oplossing

Geachte mevrouw Huyzer en geachte heer Miltenburg,

Wij zijn verontrust over het politieonderwijs aan vrijwilligers. Ons bereiken langs informele kanalen zorgwekkende signalen. Het ziet ernaar uit dat er niets terecht komt van de intensivering van de initiële instroom in 2022 en dat er ook in 2023 geen of slechts een gering aantal initiële opleidingen voor politievrijwilligers komt. Ook het doorstroomonderwijs aan huidige vrijwilligers lijkt volgend jaar te stagneren. Dit is het zoveelste jaar waarin we in een soortgelijk scenario zitten en er is nog steeds geen zicht op een structurele oplossing. In deze brief willen wij hier u nogmaals over bevragen en met u onze eigen visie op dit dossier delen.

Op 4 oktober 2021¹ hebben wij in een brief gereageerd op de gemaakte afspraken over onderwijs voor politievrijwilligers. Het opleidingsaanbod was al een aantal jaar onvoldoende en die situatie was niet langer houdbaar. In 2022 zijn we inmiddels ver gevorderd met de start van drie klassen doorstroomonderwijs (N2 naar N4), één pilotklas initieel onderwijs N4 en drie klassen voor de Politie Specifieke Inzet (PSI). Deze aantallen zijn erg mager. Tegelijkertijd zagen we het als een goede start omdat, ondanks de moeilijke opgave waar de politie en de Politieacademie voor staan, u óók voor politievrijwilligers koos. In onze strategische sessie in oktober hebben we hierover een open gesprek gevoerd. U kon geen garanties geven voor de komende jaren, maar iedereen was wel hoopvol gestemd. De realiteit is nu, een klein half jaar later, echter minder positief. Vooralsnog lijkt 2022 een incidenteel sprankje hoop te zijn geweest. Terwijl de politiek een duidelijk signaal heeft afgegeven dat ze al vanaf dit jaar méér wil,² is het vooruitzicht nog steeds even teleurstellend. Er is opnieuw geen perspectief en lijkt ook niet gewerkt te worden aan oplossingen. Wij willen benadrukken dat het opnieuw uitblijven van substantiële aantallen initiële en doorstroomopleidingen voor politievrijwilligers voor ons niet acceptabel is.

Initiële onderwijs moet omhoog en structureel geborgd worden

De aantallen politievrijwilligers die in 2022 worden opgeleid zijn niet voldoende om de afspraken m.b.t. de groei naar 5.200 operationele politievrijwilligers (10% van de beroepssterkte) gestalte te geven. We hebben wederzijds uitgesproken dat we dit aantal in 2028 zouden halen en de politiek heeft zich hieraan bestuurlijk gecommitteerd richting de politiek. Ondanks dat er wellicht sprake lijkt van een kleine groei in het aantal politievrijwilligers, moeten we constateren dat dit niet genoeg is om het doel te halen. De groei lijkt voornamelijk toe te wijzen aan de grotere instroom van uittredende beroepscollega's die vervolgens als politievrijwilliger aanblijven en (deels omstreden) instroom van niet-executieve vrijwilligers.

¹ Schriftelijke reactie naar aanleiding van overleg KL – LOPV, d.d. 4 oktober 2021

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 35 925 VI, nr. 84

Zo dragen orkestvrijwilligers de laatste jaren bij aan de groei, maar wij herinneren u graag eraan dat in het CGOP is afgesproken dat deze vrijwilligers niet meetellen voor de 10%-norm. Voor echte doorgroei naar 5.200 politievrijwilligers zijn substantiële aantallen nieuwe uitvoerende vrijwilligers nodig, die opgeleid moeten worden. Het baart ons zorgen dat er geen meerjarenbeleid is. Immers, als we ons wederzijds geïnteresseerd hebben aan het aantal van 5.200 politievrijwilligers in 2028, zullen hiervoor op strategisch niveau de noodzakelijke middelen en voorzieningen neergezet moeten worden. Doordat het nog steeds ontbreekt aan een meerjarenbeleid worden we jaarlijks geconfronteerd met teleurstellende voornemens. Het is tijd dat de politie nu echt een ambitieus meerjarenplan formuleert waar ze zich ook aan houdt. We zijn graag bereid om hierover mee te denken, zoals we de korpsleiding en de minister van Justitie en Veiligheid ook al vaker hebben aangeboden.

De LOPV is goed op de hoogte van de druk op de capaciteit bij de Politieacademie. Tegelijkertijd zien we dat de Politieacademie geen serieuze stappen zet richting het opzetten van specifieke onderwijscapaciteit voor politievrijwilligers, waardoor beroepspersoneel en politievrijwilligers niet meer hoeven te concurreren om onderwijscapaciteit. Waarom de Politieacademie dit verzuimt te doen is ons onduidelijk, terwijl de doorstroomklassen hebben laten zien dat hier een groot potentieel zit. Alles overziend rijst daarmee de vraag of het redelijk is de opleiding van vrijwilligers op dit moment bij de Politieacademie neer te leggen. Omdat de politie en de Politieacademie vooralsnog geen initiatief ondernemen hebben wij daarom, binnen de ruimte die de motie Bikker / Van der Werf ons biedt, onderzocht hoe een intensivering van het aantal initiële opleidingen voor vrijwilligers tot stand gebracht zou kunnen worden. ROC's, maar zeker ook het Instituut voor Veiligheid (IVV), lijken hierbij in een behoefte te kunnen voorzien. Daarbij is het IVV al een partner van de politie en de Politieacademie als het gaat om het ontwikkelen en aanbieden van (doorstroom)onderwijs aan politiemedewerkers. Samen met het IVV hebben we een plan in voorbereiding om nog in 2022 te starten met initieel onderwijs voor politievrijwilligers. We roepen de politie en de Politieacademie op om de verdere uitwerking hiervan samen met ons ter hand te nemen.

Ook zijn wij bekend met de tegenwerping dat er, naast capaciteitsproblemen op de Politieacademie, een knelpunt ligt in de begeleidingscapaciteit binnen het korps. Dit is wrang. We herinneren het korps eraan dat een substantieel aantal vrijwilligers reeds praktijkbegeleider is. Zij worden thans alleen ingezet om beroepsmatige aspiranten te begeleiden. Het benodigde aantal praktijkbegeleiders om de nieuwe vrijwilligers te begeleiden is er op papier dus al. Tegelijkertijd kan begeleidingscapaciteit maar een keer worden ingezet. Er zijn gelukkig—zo is ons duidelijk na een snelle inventarisatie—ruim voldoende andere geschikte vrijwilligers beschikbaar om praktijkbegeleider te worden. Zij zouden dan alsnog de nieuwe vrijwillige aspiranten kunnen begeleiden. Als het de Politieacademie ontbreekt aan voldoende opleidingscapaciteit om vrijwilligers op te leiden tot praktijkbegeleider, dan zou het IVV of een ander opleidingsinstituut hier een rol in kunnen vervullen. Het IVV heeft richting ons reeds aangegeven hiertoe in staat te zijn.

Doorstroomonderwijs moet doorgaan

Ook het doorstroomonderwijs dient vervolgd te worden. De politie heeft in het verleden de situatie gecreëerd dat vrijwilligers onvoldoende zijn opgeleid voor de taken die zij uitvoeren en de gerechtvaardigde ambities die zij hebben. Zo zullen er nog één of enkele 'veegklassen' moeten komen voor vrijwilligers met een deelcertificaat N2. De doorstroom van deze groep is in principe gestopt, maar om uiteenlopende (privé)redenen kon niet iedereen eerder deelnemen, waardoor deze vrijwilligers de aansluiting missen met het

verdere doorstroomonderwijs. We willen hierover concrete afspraken maken, zodat de betreffende vrijwilligers weten waar ze aan toe zijn.

Ook moet de doorstroom van N2 naar N4 vervolgd worden zoals wordt beloofd in de brief welke op d.d. 15 april 2021 is gestuurd aan alle politievrijwilligers. In deze brief benoemt u het volgende; "De nieuwe vrijwilligersopleiding wordt gebaseerd op de nieuwe opleiding voor beroepspersoneel (PO21). Die is 1 maart jl. van start gegaan en momenteel wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de vrijwilligersopleiding. Zodra daarover meer bekend is, worden voorlichtingsbijeenkomsten gehouden, waarin wordt uitgelegd wat de opleiding precies inhoudt. (...) Kom je na de selectieprocedure in aanmerking voor de opleiding, dan krijg je uiterlijk eind 2021 een brief met de opleidingsgarantie."

Helaas is gebleken dat slechts de eerdergenoemde drie doorstroomklassen zullen starten en er dus maar 72 politievrijwilligers daadwerkelijk de opleiding PO21 zullen starten. Buiten de huidige opleidingsplaatsen zijn er geen selectieprocedures gehouden, waardoor de beloofde brief met opleidingsgarantie eigenlijk teniet wordt gedaan.

Er moet een oplossing komen voor vrijwilligers met een N2+/N3- certificaat. Deze laatste groep loopt inmiddels tegen de grenzen aan van hun beperkte doorstroomopleiding en in de praktijk worden ze in toenemende mate ingezet voor taken waarvoor ze niet of slechts deels zijn opgeleid. Beide groepen willen groeien in hun taken en verantwoordelijkheden. Sommigen willen de overstap maken naar een beroepsmatige aanstelling, maar komen in de bizarre situatie dat dit niet kan vanwege diploma-eisen waaraan ze niet voldoen, terwijl ze ook geen mogelijkheden hebben om alsnog aan dezelfde eisen te voldoen.

Naast deze groepen is er nog een specifiek probleem rond evenementenvrijwilligers, die helemaal niet zijn opgeleid maar wel in publiek domein worden ingezet. De oplossing voor deze groep wordt, volgens het nu voorliggende voorstel, gezocht in het aanbieden van opleidingen. Hierover zullen we specifieke afspraken moeten maken.

Als de Politieacademie het benodigde doorstroomonderwijs niet kan aanbieden, zou het IVV ook hierin een rol kunnen vervullen. Het IVV heeft de bereidheid uitgesproken om hierin een rol te spelen en de mogelijkheden daarvoor inmiddels aan ons bevestigd. Daarnaast hebben de ontwikkelingen niet stil gestaan en is er in 2021 onder uitvoering van het IVV een pilot gestart waarbij surveillanten volgens het nieuwe PO21-onderwijs uitstromen na hun Q5-examen. Dit brengt ook voor het opleiden van politievrijwilligers nieuw perspectief. Belangrijk hierbij is dat geborgd moet zijn dat de organisatie waarde toekent aan het Q5-uitstroomcertificaat. Ook voor het doorstroomonderwijs geldt dat de noodzakelijke begeleidingscapaciteit gevonden kan worden onder de huidige politievrijwilligers, die tot praktijkbegeleider kunnen worden opgeleid via de Politieacademie of het IVV.

Over het doorstroomonderwijs en eventuele rechtspositionele aspecten komen we graag spoedig tot afspraken.

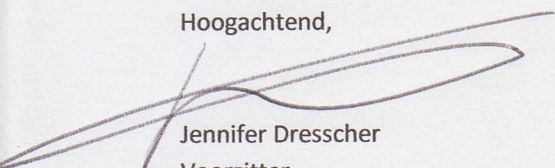

Tot slot

De voor 2022 ingeslagen koers van de korpsleiding gaf reden tot optimisme en perspectief. De toekomst van het vrijwilligersonderwijs is echter opnieuw onzeker en beoogde intensiveringen blijven uit. Wij zien diverse opties om ambities en doelen alsnog gestand te doen komen, die wij in deze brief uiteengezet hebben. We geven graag samen vorm aan de toekomst van het vrijwilligersonderwijs. We hopen dat u deze kansen in gezamenlijkheid wilt pakken.

Hoogachtend,

Jennifer Dresscher
Voorzitter

